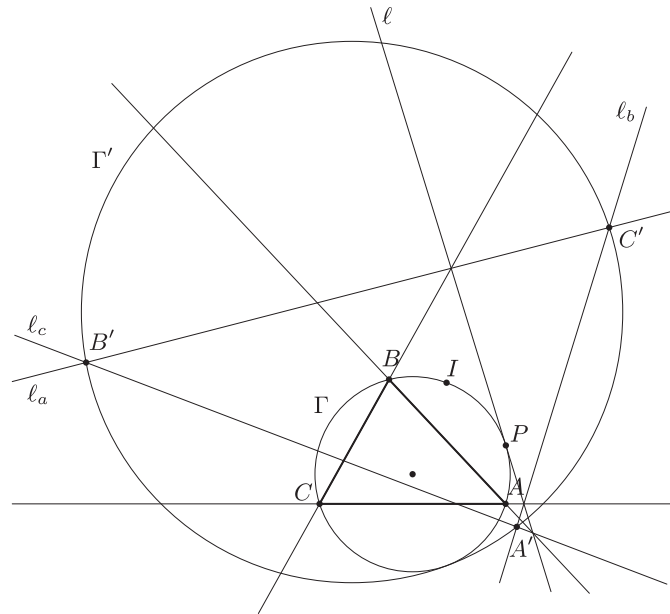

Nagy János megoldása. Legyenek az ℓ_b , ℓ_c és ℓ_a egyenesek által meghatározott háromszög csúcsai rendre A' , B' és C' ; és legyen az $A'B'C'$ háromszög körülírt köre Γ' , ekkor azt kell igazolnunk, hogy Γ' és Γ körök érintik egymást.

A Γ kör és az $A'B'C'$ háromszög, illetve Γ' kör között csak gondolati kapcsolat van eddig, kell valami, ami fizikaivá teszi. Ehhez vegyük észre, hogy az $A'B'C'$ háromszög beírt körének I középpontja rajta van a Γ körön és ráadásul az IA , IB , IC egyenesek átmennek rendre az A' , B' és C' pontokon.

Ezt az állításunkat nem fogjuk bebizonyítani, mert nincs is rá szükség, elég ha tudjuk intuitívan, hogy ez igaz. Legyenek az ABC háromszög szögei α , β , γ , amik tehát hegyesszögek.

Most a következőt fogjuk belátni: Legyen $A'B'C'$ egy háromszög, melynek szögei

$$180^\circ - 2\alpha, \quad 180^\circ - 2\beta \quad \text{és} \quad 180^\circ - 2\gamma,$$

ennek körülírt köre k' , beírt körének középpontja I , és k egy olyan kör, ami átmegy az I ponton, és érinti a k' kört. A k kör és az IA' , IB' , IC' egyenesek második metszéspontja A , B és C . Ekkor az AB egyenesre tükrözve az $A'B'$ egyenest, a BC egyenesre tükrözve a $B'C'$ egyenest és a CA egyenesre tükrözve a $C'A'$ egyenest, ugyanazt az egyenest kapjuk, ami ráadásul érinti a k kört.

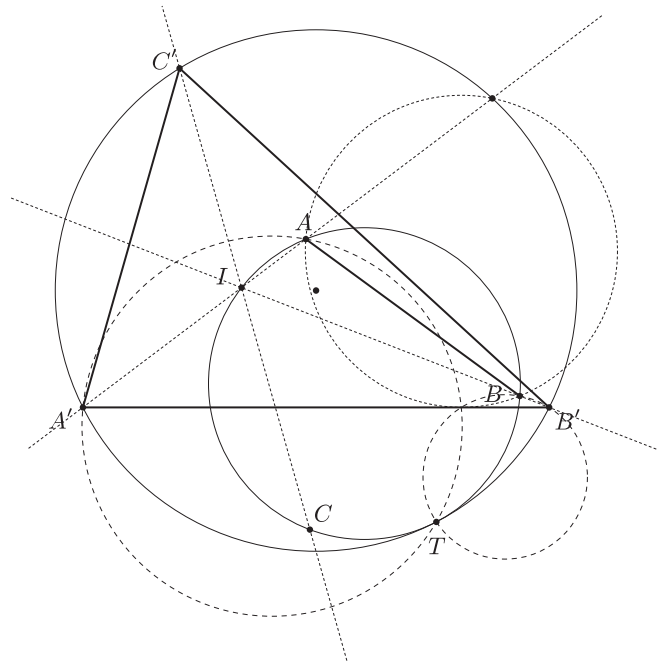
Egyrészt belátjuk ezt az állítást, másrésztől megmutatjuk, hogy ebből következik a feladat állítása:

Először is ebben a helyzetben az ABC háromszög szögei α , β és γ , mert a k körben a kerületi szögek tétele miatt a háromszög szögei megegyeznek az $A'B'C'$ háromszög szögfelezőinek egymással bezárt szögeivel, amik éppen α , β és γ .

Most tekintsük a fix $A'B'$ egyenes AB egyenesre való tükröképét.

Ha a k kör helyzetét közben változtatjuk, akkor könnyen látható, hogy az AB egyenes minden irányt fel fog venni k összes helyzetét tekintve, mert minden irányhoz tudunk találni olyan kört, amely átmegy I -n, és akkor ezt hasonlósággal át tudjuk vinni olyanba, ami érinti a k' kört.

Így tehát az AB egyenes és a tükrökép szöge is tetszőleges lehet, az egyéb diszkussziós megfontolásokat most mellőzzük.

Van tehát olyan helyzete a k körnek, amelyre az A, B, C és a közös tükörképek érintési pontja a k körrel; e négy pont által meghatározott négyszög hasonló az eredeti feladatban levő $ABCP$ négyszöghöz. De ekkor a hasonlóság az eredeti feladat két körét az itteni k és k' körökbe viszi, amik érintik egymást, tehát ekkor készen lennénk.

Most tehát igazoljuk az állításunkat. Az, hogy a tükörképek érintik a k kört, szimmetrikus állítások, így elég közülük az egyiket igazolni, mi az $A'B'$ egyenes tükörképével tesszük ezt.

Ehelyett azt látjuk be, hogy ha az AB egyenesre tükrözzük a k kört, akkor az érinti az $A'B'$ egyenest valamilyen X pontban, ami természetesen ekvivalens átfogalmazás.

Azt kell észrevenni még, hogy ez az X pont rajta lesz az $A'AT$ háromszög, illetve a $B'BT$ háromszög körülírt körén is.

Tehát megmutatjuk, hogy az $A'AT$ háromszög, illetve a $B'BT$ háromszög körülírt köre az $A'B'$ egyenesen metszi egymást, utána pedig belátjuk, hogy ez az X metszéspont rajta van a tükrözött körön, sőt érintési pont is egyben.

Először is lássuk be, hogy az $A'AT$ háromszög, illetve a $B'BT$ háromszög körülírt köre az $A'B'$ egyenesen metszi egymást, tegyük fel hogy az első kör metszéspontja az $A'B'$ egyenessel X_1 , a másodiké pedig X_2 ; azt akarjuk belátni, hogy $X_1 = X_2$.

Ehhez az kell, hogy

$$\angle TX_1A' + \angle TX_2B' = 180^\circ,$$

de

$$\angle TX_1A' + \angle TX_2B' = \angle TAA' + \angle TBB' = \angle IAT + 180^\circ - \angle IBT = 180^\circ,$$

ahol végig a kerületi szögek tételét használtuk.

Legyen tehát $X = X_1 = X_2$, belátjuk, hogy X rajta van az AB -re tükrözött k körön; ehhez azt kell igazolnunk, hogy

$$\angle AXB = 180^\circ - \angle ATB = 180^\circ - \angle AIB = 180^\circ - \gamma,$$

de

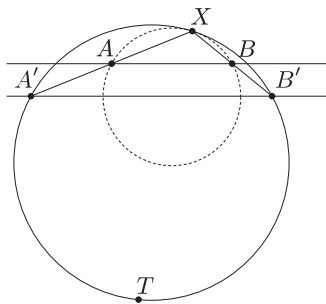
$$\begin{aligned} \angle AXB &= 180^\circ - \angle AXA' - \angle BXB' = 180^\circ - \angle ATA' - \angle BTB' = \\ &= 180^\circ - \gamma - \angle ATA' - \angle BTB' + \gamma = 180^\circ - \gamma. \end{aligned}$$

Felhasználtuk, hogy $A'TB'C'$ húrnégyszög.

Ezzel megkaptuk, hogy X rajta van a tükrözött körön is, még az kell, hogy érintési pont is egyben.

Ehhez invertáljuk az ábrát a T pontból, ekkor a képábrán A, A' és X képei egy egyenesen lesznek, és B, B' és X képei is egy egyenesen lesznek az inverzió szabályai szerint.

Ezen kívül AB képe párhuzamos lesz $A'B'$ képével, mert az eredeti ábrán az ABT kör érinti az $A'B'T$ kört, így tehát a képábrán az XAB és $XA'B'$ háromszögek hasonlóak, tehát körülírt köruk érintik egymást.

Ezeknek a köröknek az ősképei az AXB kör, illetve az $A'B'$ egyenes, mert A' , X és B' egy egyenesen vannak az eredeti ábrán, ezért az inverzió szögtartása miatt az $A'B'$ egyenes az eredeti ábrán valóban érinti az AXB körülírt körét, vagyis a tükrözött kört.

Ezzel bebizonyítottuk, hogy ha az AB egyenesre tükrözzük az $A'B'$ egyenest, akkor a kép érinti a k kört, és ugyanígy a többi csúcspárra is, már csak azt kéne belátni, hogy ez az érintési pont mind a három alkalommal ugyanaz lesz.

Legyen az A, B csúcspárra ez az érintési pont E_1 , a B, C csúcspárra pedig E_2 , ekkor a szimmetria miatt elég belátni hogy $E_1 = E_2$, és akkor mindhárom érintési pontnak meg kell egyeznie.

Tehát tudjuk, hogy $\sphericalangle XAB = \sphericalangle BXB' = \sphericalangle BTB'$ az érintő szárú kerületi szögek tétele miatt, és akkor a bizonyítottak szerint $\sphericalangle E_1AB = \sphericalangle XAB = \sphericalangle BXB' = \sphericalangle BTB' = \sphericalangle E_2CB$.

Teljesen szimmetrikusan $\sphericalangle E_2AB = \sphericalangle E_2CB = \sphericalangle BTB'$, abból pedig akkor az E_1 és E_2 pontnak meg kell egyeznie, vagy tükrösnek kell lennie az AB egyenesre; de ezt mindegyik E_i, E_j párra elmondhatjuk a szimmetria miatt és akkor ez már csak tényleg úgy lehet, hogy ha az E_1, E_2, E_3 pontok megegyeznek: ha közülük semelyik kettő nem egyezne meg, akkor a felező merőlegeseik egy ponton mennének át, de ez az AB, AC, BC oldalakra nyilván nem teljesül. Ha pedig kettő megegyezik, a harmadik meg más, akkor két felező merőleges teljesen megegyezne, ami megint csak nem teljesülhet két oldalra.

Így tehát igazoltuk az állításunkat, és – mint azt korábban megmutattuk – ezzel bebizonyítottuk az eredeti feladat állítását is.